

greppa näringen

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

Hur utfodrar vi idag och vad behöver ändras?

Linda Gradén
Rådgivarna i Sjuhärad
11 nov-2021

Behövs förändring?

”Den globala temperaturökningen ska hållas långt under 2 grader och vi ska jobba för att den ska stanna vid 1,5 grader.”

Parisavtalet 2015

Men också pengarna

Vad är skillnaden
2006 mot 2021?
INGENTING

Eller?

2006: 9283 kg Ecm

2021: 10679 kg Ecm

2006: 48 kor

2021: 102 kor

MODUL 41A DOKUMENTATION

Datum för besök: 28/12-06

Kort bakgrundsbeskrivning och identifiering av problemområden ur miljösynpunkt:

På gården finns mellan 25 och 30 mjölkande kor.

Produktionen under rullande tolv är 9485 kg ECM med halter på 4,3% fett och 3,5% protein. Tjurkalvarna säljs till liv vid 3-4 mån ålder.

Utfodring i dagsläget

Korna utfodras för tillfället med 1a skäddsensilage, 1 kg ts hp massa och solid 120.

Levererad kg mjölk/ha: 4222 kg mjölk/ha

Rp för 20kg mjölk: 17,1 30 kg mjölk: 17,6 40 kg mjölk: 17,9

Urea i tank: 5

Grovfoderkvalitet:

Det har inte tagits några analyser av grovfodret detta år.

För att man lättare kunna välja rätt kraftfoder och förhindra både över och underutfodring är analyser ett bra hjälpmedel.

Kvalitén på grovfodret bör ligga.

MJ: över 10,5

Råprotein: 140-160

NDF: 520-560

Åtgärdsplan för anpassning av foderstaten:

Det jag har gjort är att dragit ner kraftfodret till de lägre avkastningsnivåerna, i övrigt har jag inte ändrat så mycket i foderstaten.

Solid 120 ser ut att vara det bästa alternativet.

Till de kossor som får lite kraftfoder behövs ett mineralfoder med mer fosfor än kalcium och då skulle tex effekt MG 0,7 passa.

Rp 20 kg mjölk: 16,2 Rp 30 kg mjölk: 17,2 Rp 40 kg mjölk: 17,9

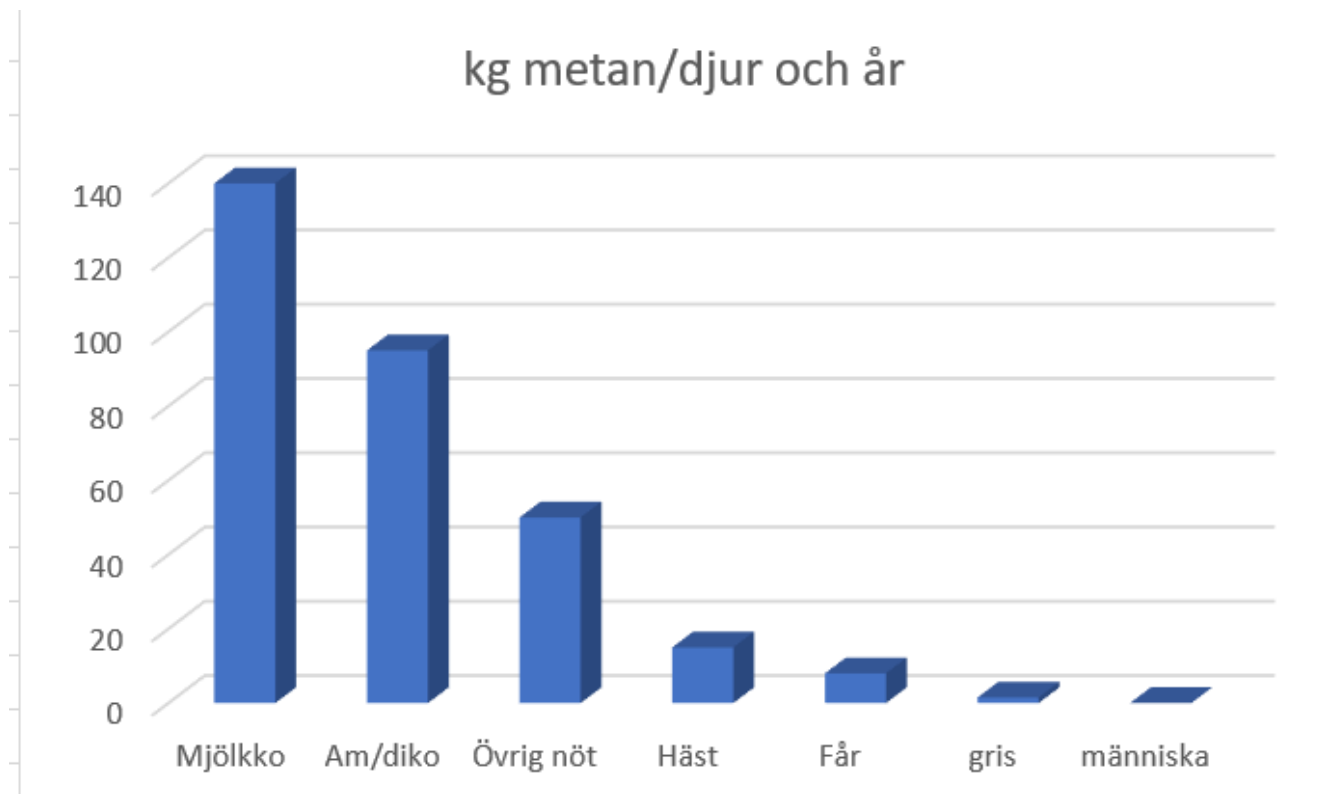
Rådgivningen delfinansieras av EU.

Varför pratas det så mycket om idisslare?

Olika metanutsläpp

- › Fodrets Näringsinnehåll-**Kväve** (råproteinet),
Fosfor
- › Fodereffektiviteten- hur fodret utnyttjas hos djuret och ger minst påverkan per kg kött/tillväxt/mjölk mm

Utfodring för bättre miljö och klimat

Olika krav på näringsvärde beroende på djurslag och djurkategori.

Analys på alla fodermedel i foderstaten

Ta analyser

Medel för alla gårdar 2020

Skörd	Netto Energi (MJ)	Råpr (g/kg ts)	AAT (g/kg ts)	PBV (g/kg ts)	NDF (g/kg ts)
1:a	6,14	138	84,8	7,8	456
2:dra	5,82	140	81,6	15,3	473
3:dje	5,77	146	82,0	25,3	438

Besättning i Sjuhärad

Skörd	Netto energi	Råpr.	AAT	PBV	NDF
1:a	6,54	153	91	12	433
2:a	6,30	167	88	30	480
3:dje	5,88	167	82	39	518

Valt kraftfoder med högre protein innehåll

Mer kraftfoder i foderstaten

Skörd Medel	Råpr. (g/kg ts)
1:a	138
2:dra	140
3:dje	146

Skörd	Råpr. (g/kg ts)
1:a	153
2:a	167
3:dje	167

Valt fel grovfoder till de olika djurgrupperna

Utfodring för bättre miljö och klimat

Olika krav på näringsvärde beroende på djurslag och djurkategori.

Analys på alla fodermedel i foderstaten

Ta analyser

Bra tillväxt

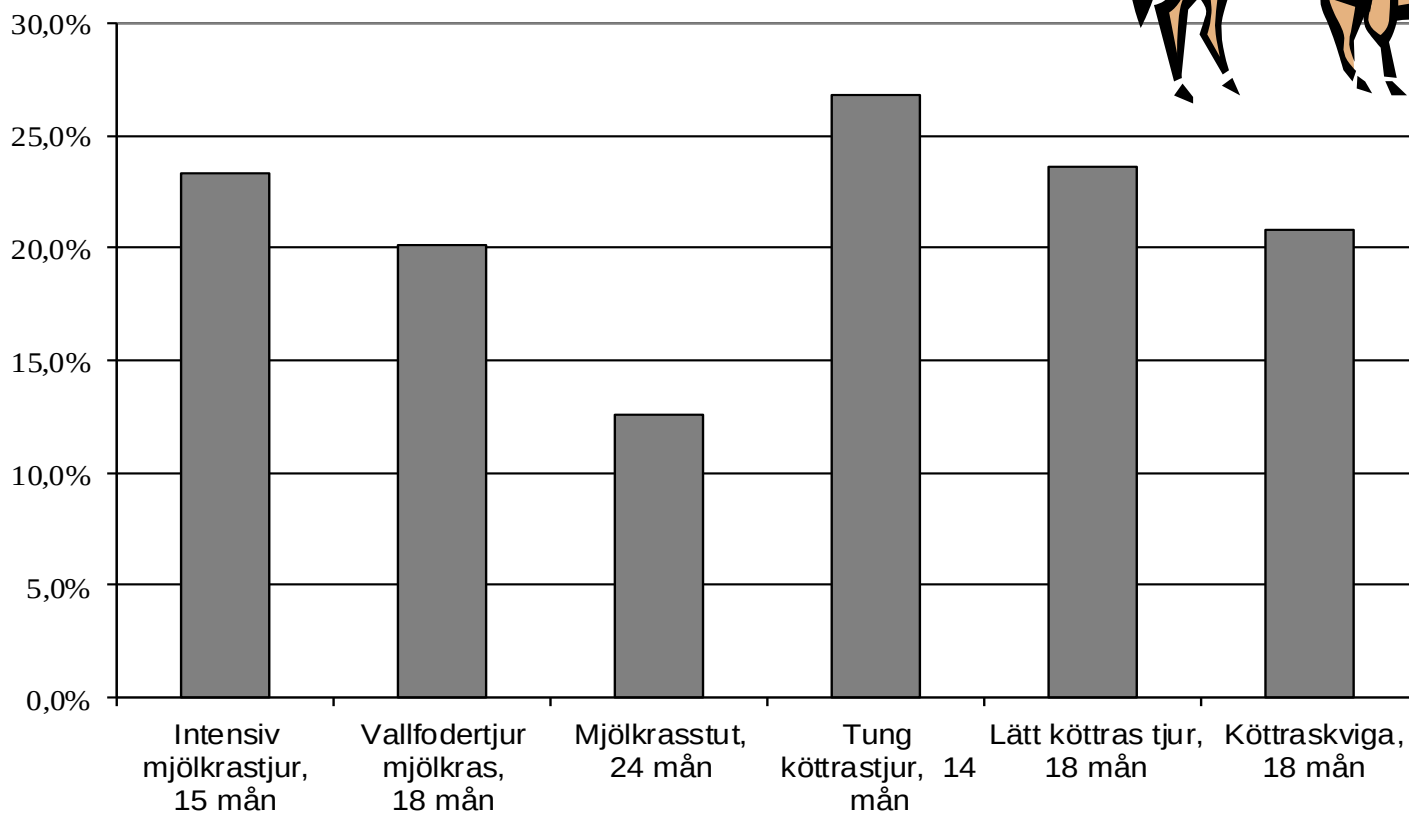
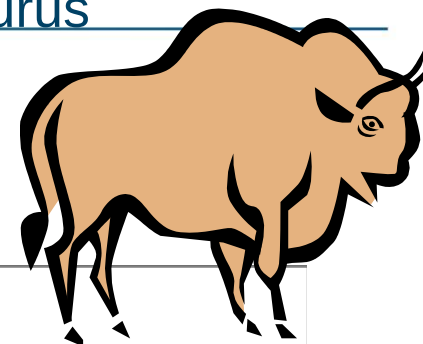

Med en högre fodereffektivitet förbättras både kväve/fosfor-utnyttjandet och klimatpåverkan och lönsamheten!

Detta visar följande bild!

Kväveeffektivitet vid olika uppfödningssmodeller, Cecilia Lindahl, Taurus

Utfodring för bättre miljö och klimat

Olika krav på näringsvärde beroende på djurslag och djurkategori.

Analys på alla fodermedel i foderstaten

Ta analyser

Bra tillväxt

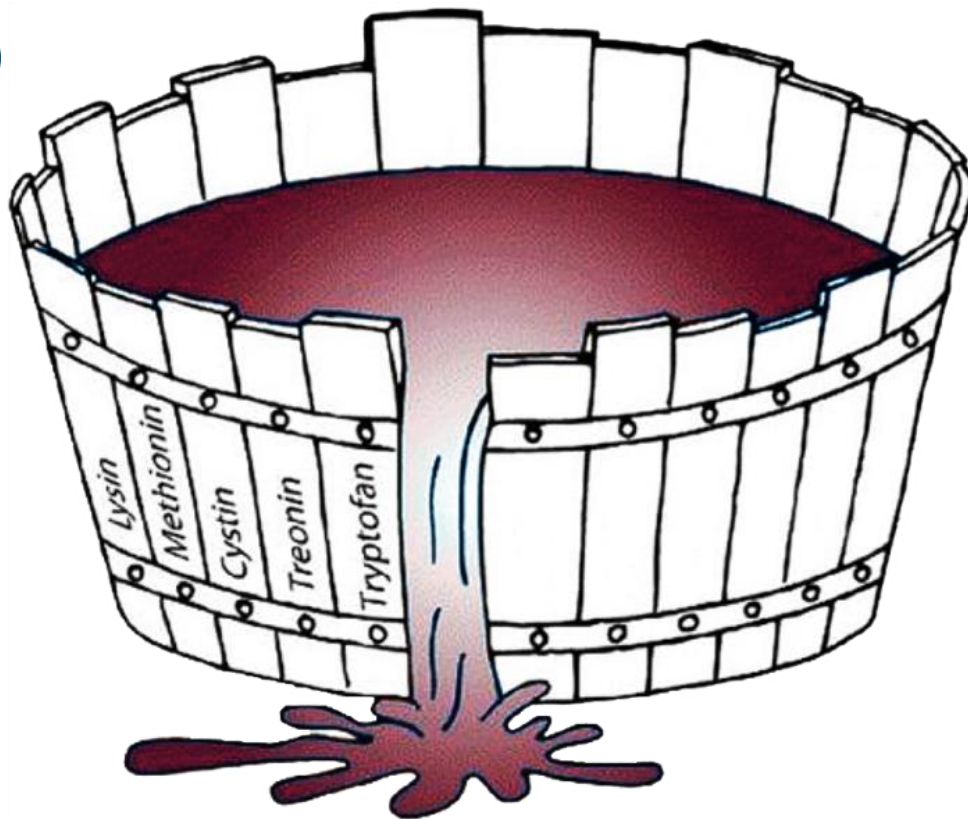

Minska råproteinet

Titta på Aminosyrorna

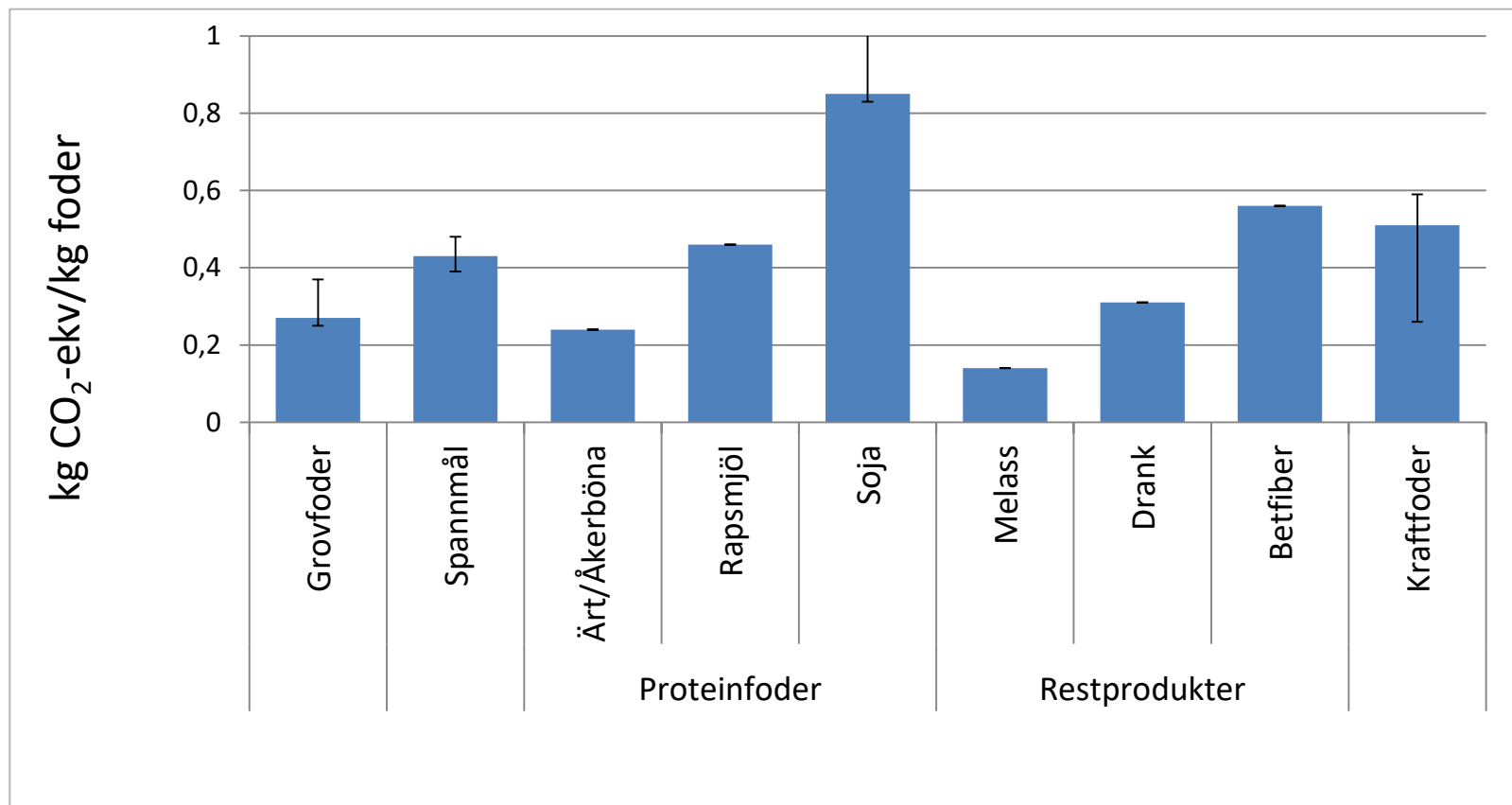
Lysin, Metionin (Treonin)

Kvot:
Lysin/Metionin
2.6

Fodermedel ur Norfor tabellen

Foder	Nel.	Råp r.	AAT	PBV	NFD	Ca	p	Lys.	Met.	kvot
korn	7,11	117	96	-27	176	0,5	3,8	3,50	1,40	2,50
soja	8,53	510	188	268	95	3,2	7,2	6,10	1,50	4,06
Ärtor	7,75	239	104	87	110	1,3	4,6	6,99	0,98	7,13
Åkerb	7,85	287	103	134	143	1,3	6,0	6,19	0,80	7,73
Expro	7,20	394	192	120	248	8,3	12,1	5,50	2,00	2,75
Ens	6,16	146	85	15	487	5,1	2,6	3,68	1,43	2,57
MajsE	6,05	80	81	-48	430	2,0	2,4	2,44	1,57	1,55

Råprotein till Mjölkkor

	Behov gram råprotein/kg ts
Kor tidig laktation	165-180
Kor medel/sen	150-170
Sinkor/dikor sint	100-110
Sinkor 3v kalvning	120-160

- › Sänka mängden råprotein i totalfoderstaten
- › Olika kraftfoder?
- › Spannmål koncentrat
- › Hetsäd
- › Odlade olika grovfoderkvaliteter

Utfodring för bättre miljö och klimat

Olika krav på näringsvärde beroende på djurslag och djurkategori.

Analys på alla fodermedel i foderstaten

Ett foder av bra hygienisk kvalitet

Lagom grovt grovfoder

Ta analyser

Bra tillväxt

Minska råproteinet

Spill

Förluster och spill

Förluster/spill

Rundbalar 2-8%

Plansilo 13-25%

Tornsilo 8-15%

Slang 8-15%

Osynliga förluster

I form av koldioxid och värme

10-20% i plan/slang och
tornsilo

1 % i rundbalar.

HACKA,PACKA,TÄCK

I grisproduktionen

- › Analyserar ALLA fodermedel
- › Optimera för en optimal foderstat
- › Produktionsuppföljning för att nå ett effektivare utnyttjande av N och P
- › Räknar på smältbart P/ MJ
- › Tillför enzym = utnyttja P i spannmål bättre
- › Nya fodermedel, t.ex. Raps/Drank

Nyckeltal i grisproduktionen

- Producerade smågrisar per årssugga
- Daglig tillväxt g
- Dödlighet i olika stadier
- MJ foder per kg tillväxt
- Kväveeffektivitet %

Nyckeltal i Mjök och Köttproduktion

Mjölkkorna

- Kg ECM/ko & år/levererad mjök
- Inkalvningsålder (24-27 mån)
- Urea i tanken (3,5-5 mmol)
- Tjurkalvarnas användning
- Kraftfoderanvändning
 - mängd per kg ECM (<0,35 kg)
 - typ av kraftfoder
 - råproteinnivå (14,5-18,5 %)
 - fosfornivå (0,38 % av ts)

Nötköttsproduktion

- Uppfödningstid
- Slaktdata
- Kraftfoderanvändning
 - typ av kraftfoder
 - utfodringssystem
 - råproteinnivå
 - fosfornivå

Djurhälsa

Utfodringen utvecklas!

- Olika biprodukter
- Tillsatser tex Alger
- Ny forskning tex Green Valley
- ”Gammal” forskning som tål att upprepas

Utnyttja vallensilagets protein till mjölkkena med hjälp av tillsatsmedel

Elisabet Nadeau

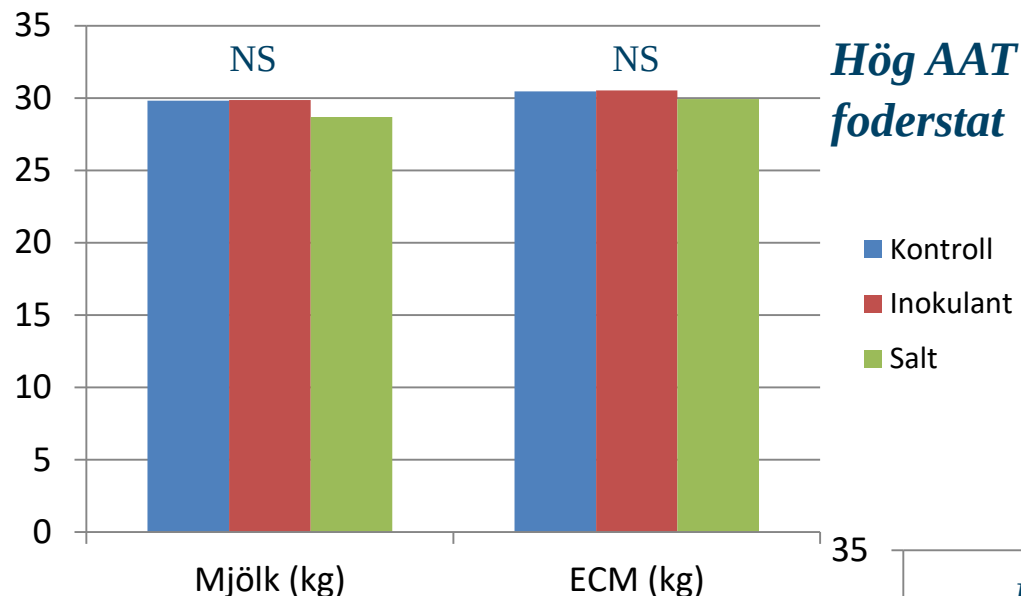
*Inst. för husdjurens miljö och hälsa, SLU Skara
Hushållningssällskapet Sjuhärad*

Michael Murphy

Lantmännen

Sammansättning	Hög AAT(RUP)	Låg AAT(RUP)
Gräs/klöver ensilage, kg ts	12,3	12,3
Kraftfoder hög RUP, kg ts	8,8	
Kraftfoder låg RUP, kg ts		8,8
Gräs/klöver ensilage, % av ts	57,8	57,8
Råprotein, % av ts	14,8	14,9
RUP, % av ts	4,9	2,9
NDF, % av ts	36,8	36,3
OE, MJ/kg ts	11,1	11,1

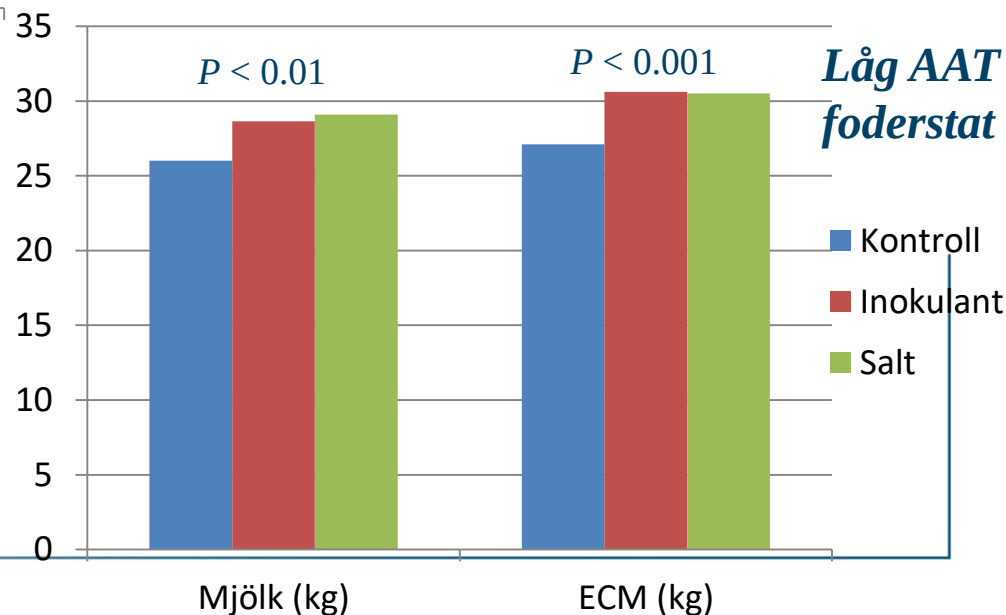
Lågt AAT i foderstaten

2,8 kg ökning i mjölkavkastning

3,5 kg ökning i ECM

genom användning av

tillsatsmedel

- › Gruppera djur
- › Analysera foder
- › Odlar rätt foder
- › Välj rätt kraftfoder
- › Våga minska proteinet i foderstaten
- › Använd ensileringmedel
- › Minska spill och förluster

TACK

